

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Vigilia. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

Psychicos cap. 8. & cap. 14. vbi ait Nobis omnis dies etiam vulgata, consecratione celebratur. cū enim horrerēt fideles nominare dies à dijs gentium, vel Iudaico more à Sabbato primam, secundam Sabbati, &c. ideo ac si Dominica prima feria diceretur appellauere reliquos dies, feriam secundam, tertiam &c. retento tantum nomine Sabbati. Vacante itaque die ab alijs Christi, vel Sanctorum Festis, fit de feria quod officium Domini est: vt quisq; intelligat, se Deo debitū vni Deo vacare debere. Appellabāt antiqui officium feriale, triū Responsoriorum officium.

2. Feriarum genus duplex; maius alterum dicitur, eo quod de feria minori seper fit in officio saltem commemoratio, nempe de feria qualibet Aduentus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, & secunda Rogationum; quæ distinctio maiorum, & minorum in recognitione Breuiarij Clementina inuenta est, occasione Tabellarum de occurrentia, & concurrentia in fine Rubricarum editarum ad faciliorem Tabellarum vsū, auctore huius operis ipsas Tabellas reformante iussu maiorum.

3. Occurrit autem per annū officium feriale, serē quadragies, nisi occupetur dies à Festis mobilibus, seu Dominicis, vel diebus infra octauas particulariū ecclesiarū, seu à S. Maria in Sabbato, seu à Festis locorū proprijs. Vide ergo, an expediat minui adhuc hūc feriarum numerū?

4. De feriali officio, & partibus eius, agemus infra, cum de singulis partibus Officij.

De Vigilia. Cap. VII.

1. **Q**uædam Vigiliæ cum ieiunio celebrantur, & pleræque: paciffimæ sine ieiunio, videlicet, Vig. Epiph. & Ascensionis Domini de quarum ieiunio lex nulla est, ob lætitiā Natalis Domini & eiusdem Resurrectionis. Quam ob causam, seu causas neq; ieiunatur pridie S. Ioannis Apostoli, & Euangelistæ, neq; Sanctorum Philippi, & Iacobi, tempore Paschali, ex *Innoc. III. de obseru. ieiun.*

tit. 46. c. 2. Vigiliæ cum ieiunio in Breuiario Romano sunt quatuordecim.

2. Vigilia occurrens in Dominica trāsfertur in Sabbatum precedens; exceptis Vigilijs Natiuitatis Domini, & Epiphaniæ de quibus fit officium eo die, quo occurrunt *Radul. propos. 19.* primo quidem ne ieiunemus in Dominica quod prohibetur *dist. 76. c. 21. vti nam in const. Apost. lib. 5. cap. 21.* deinde, vt cum ieiunio bona sit oratio, & Officium ad preparationem Festi. Ieiunium ab Hebraeis fieri solitum pridie Sabbati, numquam in Sabbato, testatur Moses *Aegyptius de temp. cap. de Sabbato, & cap. de Ieiunio.* Vigiliæ verò Natiuitatis Officium, vt festiuum, separatur eo casu à ieiunio, quod fit in Sabbato; sicut etiam Vigiliæ Epiphaniæ Officium festiuum est, non feriale, & ieiunio caret.

3. Vigilia occurrens in Festo primæ classis in Officio nullum habet locum, neque etiam commemorationem, ne solēnitas imminuatur. immo expediret, auctoritate maiorum, eo casu anticipari ieiunium ante illud Festum primæ classis eo modo; quo testatur *Nauar. in Man. cap. 21. num. 11.* Leonem X. statuisse, vt eo anno, quo vigilia S. Ioan. Baptiste incidit in Festum Corporis Christi, pridie eiusdem Festi ieiunetur, quarta scilicet feria, Caiet. etiam docet in *V. Ieiunium cum Tabiena, & alij,* posse Episcopum in festo solempni Patroni loci, si in eo occurrat Vigilia transfere ieiunium in pridie, num diem, sicuti ob festum S. Christianæ Patronæ ieiunatur pridie eius festi ratione Vigiliæ S. Iacobi Apostoli. Officium autem Vigiliæ in his casibus non est anticipandum. separari namque possunt officium Vigiliæ, & ieiunium eiusdem; quod patet in Vigilia Nat. Dom. cum occurrat in Dominica.

4. Vigilia occurrens in ferijs maioribus omittitur in officio, ita, vt nec de ea commemoratio fiat. quia ferie maiores sunt ferie Domini, & Vigiliæ sunt ferie feruorum Domini, quæ vt minores cedere debent, cum de vtrisque non possit officium fieri neque pro commemoratione alterius legi Homilia congruenter post Ho-

miliam alterius in officio trium lectionum, quæ eo casu sunt, vel de scriptura ordinaria, vt in Aduentum: vel de Homilia, vt in Quadagesima.

5. Officio Vigiliæ, quod totum erat de feria, addidit Pius V. Homiliam in Euangelium quod in Missa legebatur, *Azor. lib. 10. cap. 16. quest. 8.*

6. De partibus Officij Vigiliæ dicemus infra, & terminatur ad Nonam.

De Octaua. Cap. VIII.

Christo Domino constituta sunt octauæ quinque: Natiuitatis, Epiphaniæ, Paschatis, Ascensionis, & Corporis Christi. Spiritui sancto, Pentecostis. Beate Virgini, duæ; Natiuitatis, & Assumptionis; Natiuitati Sancti Ioannis Baptiste, Martyrio SS. Apostolorum Petri, & Pauli; Festo Omnium Sanctorum; Sanctis Stephano, Ioanni Euangelista, Innocentibus, & Laurentio; Dedicationi propriæ Ecclesiæ; Patrono principali loci, & Titulari in eorum principali festo. De quarum origine vide, quæ scripsimus in *Præfatione ad Octauarium Romanum*, vbi & casus explicauimus octauarum. De Patrono loci Microl. sub obscure tradit c. 43. quare non excedunt numerum septemdecim consueuerunt cum octauis solemniter celebrari Festa Sanctorum apud quasdam Ecclesias, Congregat. & Religiones, quæ in Rubr. de *Octauis n. 1.* non abrogantur; sed post editum à Pio V. Breviarium nulla potest induci Octaua, ultra prædictas, sine Sedis Apostolicæ auctoritate. Ex quo, qui addit recentior, fieri Festum cum octaua; tum Canonizationis, tum Beatificationis Sanctorum aperte fallitur si loquatur, præcisa licentia sanctæ Sedis Apostolicæ.

2. Inter has octauas est differentia, quæ reuocari potest ad quatuor gradus. In primo gradu sunt Octauæ Paschatis, & Pentecostis, in quibus non fit de Festo aliquo nec etiam de Patrono loci, Titulo, seu dedicatione Ecclesiæ. In secundo, gradu Octaua Epiphaniæ admittit tantum Festum de Patrono, vel Titulari Eccle-

sie, & Dedicationis propriæ Ecclesiæ, non tamen in die Octaua in qua celebratur Baptismus Christi, & dicitur à *Dur. lib. 6. c. 17.* Octaua suppletionis, quia eo die supplemus, quod in Festo Epiphaniæ recolimus minus aperte, idest, Baptismum Christi cui cedere debet Patroni Festum vt. serui Domino. In tertio gradu Octaua Corporis Christi admittit tantum Festa duplicia non tamen translata, vt decretum est in recognitione postrema Breuiarij; nisi translata sint altioris ordinis vt. de Festo S. Ioannis Baptiste dicemus. Nō admittit semiduplia, ex Decreto Ioan. XXII. quod habetur in Breuiar. M. S. Biblioth. S. I. Idori de Vrbe. In quarto gradu Octauæ reliquæ Natiuitatis Domini, Ascensionis, & aliorum Sanctorum admittunt quæcumque Festa etiam semiduplia. Neque mireris, quod in Octaua Natiuitatis admittatur semiduplia, quia scola Natiuitatis Christi est officina humilitatis, ex *S. Augustino*. Ascensionis uero Respectu Ecclesiæ militatis est Octaua mixta incertore, ob discessum Christi.

3. Rubrica, de *Octauis n. 1.* addit: *etiam translata*. quod verbum verificatur in duplicibus; quia verè celebrantur quocumque die infra dictas octauas, at in semiduplicibus non videtur verificari nam Festum S. Leonis 28. Iunii, si occurrat in Dominica, transfertur post Octauam Apostolorum; vt dicitur in propria Rubrica, ergo idem fiet de alijs semiduplicibus. Verum Rubrica satis verificatur in duobus casibus: primo quādo semiduplex occurrit in Dominica; secundo, quādo in Festo Ascensionis Domini: in quibus casibus transfertur semiduplex in diem proximè sequentem, si non est impedita; & sic infra octauam fit de semiduplici translato in Ecclesijs particularibus cōtingit sæpius semiduplex occurrere in Festo maiori, quod habet octauam & de eo fit in secunda die infra octauam. Rubrica verò hæc non loquitur de semiduplicibus occurrentibus ante octauam, quæ sine dubio transferri debent post octauam: sed de occurrentibus in festo, seu in Dominica infra octauam, & de translatione